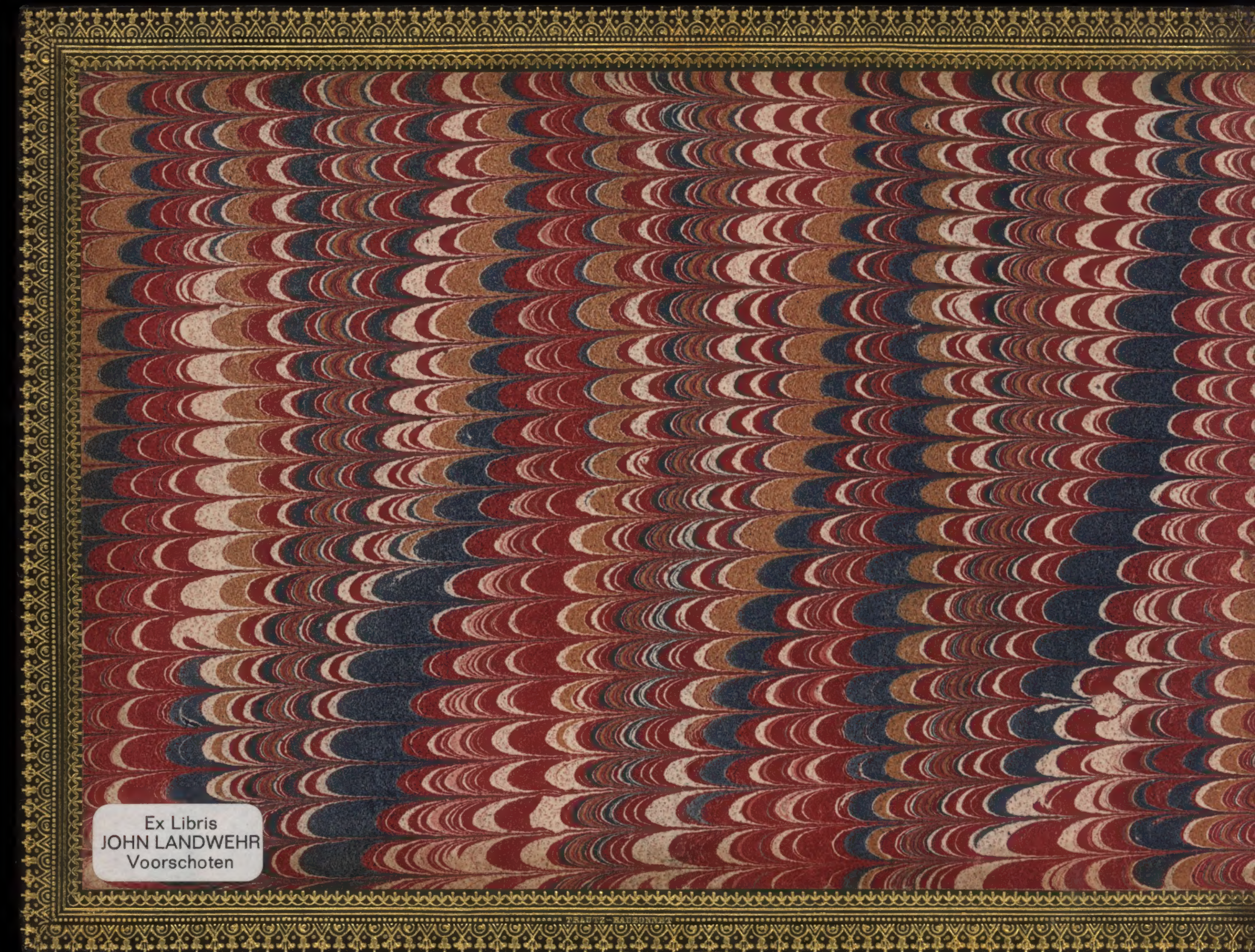
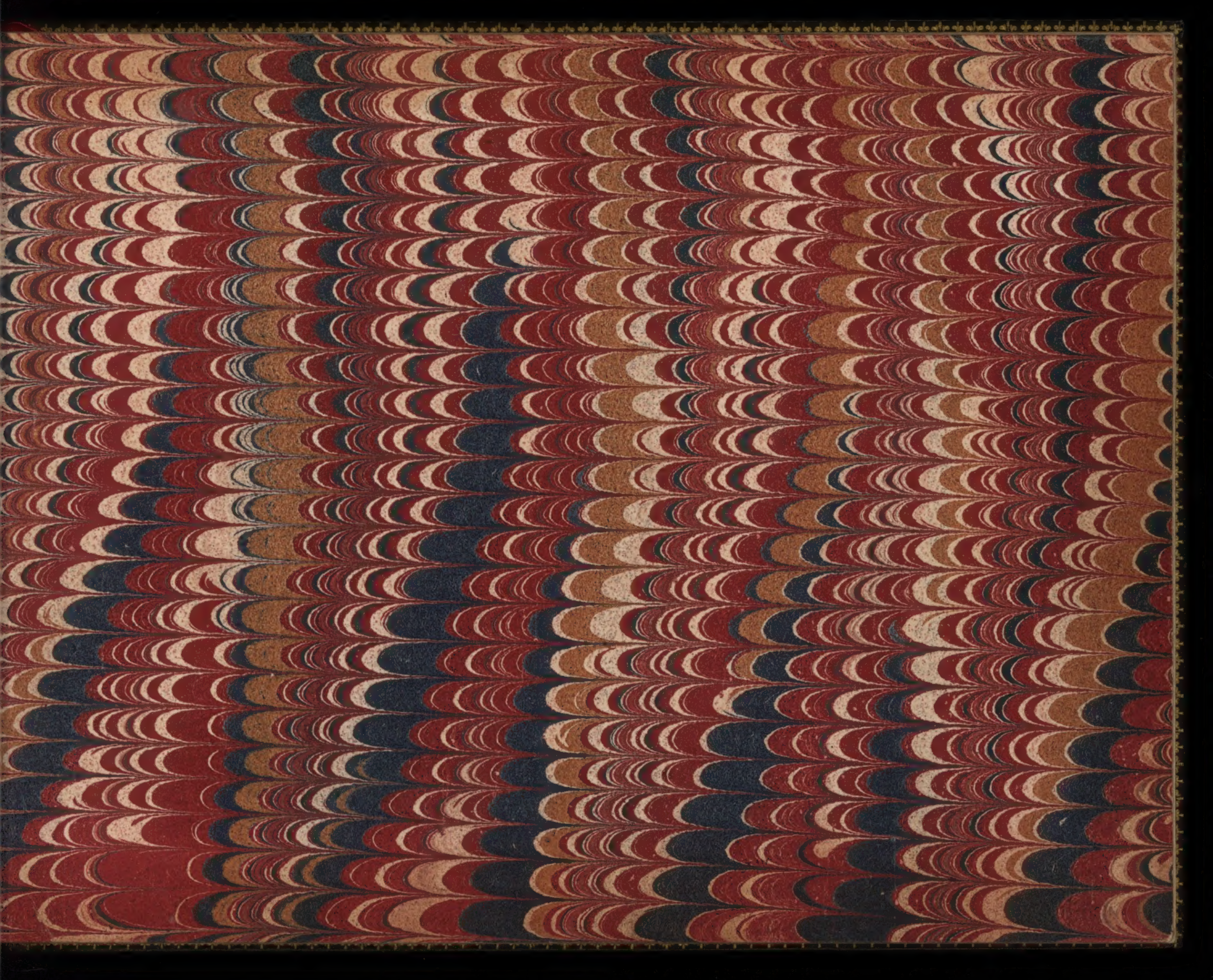

TRAUTZ-BAUZONNET

Franeker
blz 297/300

Compleet exemplaar met 58 bladen.
Ex bibliotheca Van Hattum
Very rare.

J H Landwehr

117

LES VRAIS POURTRAITS

De quelques unes

DES PLVS GRANDES DAMES DE LA CHRESTIENTE,

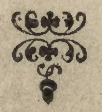
DESGVISEES EN BERGERES.

I. PARTIE.

Ware Afbeeldinghe van eenige der Aldergrootste ende Doorluchtigste Vrouwen van heel Christenrijck, vertoont in gedaente als Herderinnen.

I. DEEL.

t'AMSTERDAM,

Gedruckt by Joost Broersz. inde Pijl-steegh. Voor den Autheur. 1640.

Le bouquet des Bergeres
Der Herderinnen bloemkransgen

Aux Nymphes de l'Amſtel.

IL y à desja long temps belles Nymphes que j'ay eſte importuné par quelques uns de mes amis, de meſtre en lumiere un Recueil des pourtraicts des Dames & Damoiſelles de toutes qualités ; mais comme la mode & les habis ſont ſi changents, & meſmes avec le temps ſemblent preſque ridicules, j'ay trouvé bon de les habillier en forme de Bergeres, & cela ſoubs des noms cachées ou enigmatiques, affin de ne tomber legerement dans la cenſure des controleurs ; ſi d'aventure auſſi il ſe trouve que quelques uns de pourtraits ſoyent changés par l'aage, & que meſme les jeunes hommes ne ſe peuvent venter de porter les portraits de leur bien-aymées dans leur pochettes, je vous les ay mis en forme d'un boucquet aſſorti de fleurs Eliés, affin qu'un chacun en ait ſeulement la veüe & le contentement de diviner ; & avoir ſans offencer perſonne, & encor que j'en aye quelques fois habibilié aucunes un peu à la moderne, je l'ay faict afin de les faire mieux reſembler, & que je me ſuis ſervi d'un certain ordre en mettãt un pourtrait l'un devant l'autre, eſt afin de diſcerner les qualités & de les mettre au rang qu'ils doivent eſtre, & que par ce moyen aucune de Dames ne ſe plaigne que je l'aye miſe en un rang moindre que ſa qualité ne permet, eſperant par ce moyen acquerir vos bonnes graces & au reſte je demeureray touſiours voſtre plus affectionne ſerviteur

C. d P.

Aen

d'AMSTELSE IONGK-VROUWEN.

Levende lichten van onſe bloeyende landtſdouwe, zoo ick over langen tijdt eenige afbeeldingen van verſcheyde , zoo hooge, als van lage Staets Jongk-Vrouwen had vergadert , ben ik door eenige vrinden bewogen om die in 't licht te brengen, maer zo de drachten zo veranderlijk zijn, datze ten laetſten belacchelijken en onwaerdig ſchijnẽ, heb ik die zelve op een bezondere gewoonte willen vertoonen, onder kleding van Herderinnen; en dat onder bedeckte namen : om niet lichtelijk in oordeel te vallen , of er eenighe ouder waren die de Iarenveranderlijk maekte, en boven al dat de Jong-mans geen roem zullen dragen, datze der Jufferens afbeeldingen in hun zacken hebben.

't Welck my raedtzaem heeft ghedoght die u minnelijke voor te ſtellen , als een bloem-tuyltje , vol uytgeleſen bloemen, om uw gezichte te behagen, en te vernoeghen de ghene die'er hun meeſtereſſen onder zoude mogen hebben , als mogende

gende zich by gebreck van een lonckje uyt het levende licht, door dit aenſien met een lieffelijcke vertoninghe vermaken, zonder yemant te quetſen, en dat ick de ſommige wat nae de nieuwe wijze gekleed heb, is geweeſt om haer meer gelijckenis te geven. En wat aengaet dat ick d' order van hooge, en lage perſonen heb gebruykt, is om oorſaeck dat yder van wat hoedanigheyd dat hy magh zijn, ten naeſten by de zijn zal weten te vinden, hier mede wenſch ick u aengename zoetertjes inde beſcherminge des hoogſten terwijl ick noch blyve.

V. L. toegenegene dienaer,

C. P.

l'IMPERATRICE.

Voyés l'Imperieuse face,
A qui les Geans ont voulu
Oster la houllette d'audace,
Et si pourtant ils ne l'ont peu.

IS desen Herderin by menschen te verlijken,
Waer voor dat IUNO moet met al haer Maegden wijken?
O neen! dus Reusen dringht vry starck om d'Hemels staet,
Maer weet sy noyt haer staf of 't wolligh vee verlaet.

LA ROYNE DE FRANCE.

Par vertu, & par prudence,
Elle conduit ses Brebis,
Et si tient en sa puissance
l'Invincible Roy des Lis.

Lof grootste Herderin die nu op Lely velden
Vw lieve Lammers weyd, wie kan u deuchden melden?
Vw Harder zijt getrouw die nu het eenigh al
Soeckt, en 't verlooren Vee te brengen op sijn stal.

MANTVANA. I.M.R.

GALLICANA. R.F.

A

J

CIBELE R. M.

A Vous o tres-grande Bergere,
Ce mon proprement appartient;
De la terre vous estes mere,
Et de tous ce qu'elle contient.

Het gantsche Christenrijck moet u als Moeder groeten
O HERDERIN! wiens Vooghd dee buygen voor sijn voeten
Al wat hem teghen was: soo ghy uw' KIND'REN haet,
Kost stillen meenigh Landt stont in een goeden staet.

IBERIDA R. H.

IAmais Phœbus ne se couche
Sur mes Brebis & enclos,
C'est moy qui les moutons touche
Que Iason prit en Colchos.

NOyt mis ick Phœbus glans: maer sie sijn snelle waghen
Gheduyrigh boven 't hooft in myne weyden jaghen;
Ick hoê den gulde Ram, gherooft door Iasons craght
Wanneer hy Colchos Draack had manlijck omghebraght.

CIBELE R·M·

IBERIDA R.H.

B

ROSELINDA. A. R.

Tandis que la guerre trouble,
Les Bergers de l'univers
Nostre plaisir ce redouble,
Par mille plaisirs divers.

Terwijl een ander woelt, van ſorghen ſtaegh ghedreven
Soo leyden wy gheruſt een ſtil en veyligh leven:
Mijn Herder is vernoeght, MINERVA hy bemindt,
Soo dat ons Vee, door hem, ſteets vette weyden vindt.

HERSILIA R. S.

Vous Germains pleures l'Estat
De ceſte triſte Bergere,
Qui pour vous dans ſe combat
A perdu ſa moitié chere.

Myn Herder in het ſtael het Vorſt'lijck leven ſloopte
Doen hy de Zeghe-kroon met bloet aen Sweden knoopte,
Waerom gantſch Duyts-landt treurt, dan ick, ick ſught voor al,
Mijn trooſt die ben ick quyt, die 'k noyt vergheten ſal.

ROSELINDA. A.R.

HERSILLA R.S.

C 3

HESPERIDA R. D.

CE brave Berger de la Rose
Pour moy son pais a laissé
Mais helas l'estrange chose,
Vn de mon sang m'a expousé.

HY die de Rosen voert, die soght mijn gunst te winnen,
Dan een Duyts Herder boogh mijn stribbellighe sinnen,
Een Vorst van out gheslaght, en van mijn eyghen bloet
My trouwt: dies hy door trouw mijn Schapen trouwlijck hoet.

SABAUDINA S. D.

CEste Bergere que tu vois
Des fleurs de Lis est sortie,
Du mont Sinicque le bois
A ses Brebis est prerie.

LOf groote Herderin, wiens Helper dat u Schapen
Steets soo voorsightigh weyd dat sy haer voedtsel rapen
Bevrijt voor onghediert, en helpt die noch uyt noot
Die angst'lijck zijn beknelt door Wolven fel van poot.

HESPERIDA R·D.

SABAVDINA S·D.

TEBASILEa R. B.

CEſte Royne de qui l'hiſtoire,
Fera reſonner la valleur
Suit ſon Berger dans la gloire
Et le ſuivit dans le malheur.

Indien het droef gheval van mijn onluckigh leven
Met ſwarte lettren ſtont in wit albaſt gheſchreven,
Soo ſou een yder ſien een voor-beelt van een Vrouw,
Die ſtaegh, met leet gheparſt, haer Herder was ghetrouw.

PALATINA B. P.

QVi voudra la vertu paindre
La verra dans ce portrait,
E auſſi ſa b'auté joindre
N'aura jamais ſatisfaict.

Onmoghelijck iſt de ſchoont' te treffen nae het leven
En all' de gaven die natuyr haer heeft ghegeven,
Die door haer ſoet gheſight, der Goden Opper-vooght
Sou locken nae bene'en uyt ſijn onpeylb're hooght'.

TEBA SILE A R.B.

PALATINA B.P.

E

5

ORANIA P. O.

LEs graces & fortune enſemble,
A l'envi luy ſont des dons,
Celuy pour qui l'Iber tremble,
Eſt enclos dans ſes priſons.

HOoghwaerde Herderin, in wie dat alle gaven
Die roembaer zijn op aerdt te ſamen zijn begraven:
Uw' Herder iſt alleen waer voor den IBER beeft
Wanneer hy met ſijn vee ſigh in de wey begheeft,

BATAVINA P. O.

DE ceſte tant jeune Princeſſe,
Nous avons un treſ-grand eſpoir,
Qu'un jour, de vertu & ſageſſe,
Elle ſera le vray miroir.

O Ionghe teed're Maagd! uyt ſoo een Stam gheſproten
Waer van de werelt roemt tot eer der Bontghenoten:
Natura ſtoft op u, den Haagh hovaerdigh wart
Vermits uw' deught en ſchoont' oock ſelf Diana tart.

ORANIA P.O.

F 6

BATAVINA P.O.

F 6

VAUDEMONTA D. L.

Elle passe en loyauté
Toutes celles de son aage,
De prison elle a osté
Son Berger vestue en Page.

By d'aldertrouwste Nimph magh dees' zijn vergheleken
Wiens trouwigheyt is tot verwonderingh toe ghebleken,
Doen sy : ô groote deught ! haer Herder sagh ghevaen
Trock sy een Pagies kleet (om hem te lossen) aen.

COLIGNEA M. F. V.

Comme l'Astre qui decore
Le Ciel a l'Aube du jour,
Celle ci est plus encore,
Quand ell' arrive à la Cour.

Ghelijck den dagheraet met root-gheblooſde kaecken
Den uchtend çieren comt, en 't radde vee vermaecken,
Soo doet dees' brave Nimph, sy çiert het Lely hoff,
Waer van een yder Prins haer gheeft den hooghsten loff.

VAUDEMONTA D.L.

COLIGNEA M.EV.

G

LUSITANA P. P. T. GA.

CEſte belle ſi bien nourrie
Noble de race & plus de cœur
Si ſon ayeul eſtoit envie
Auroit un Roy pour ſerviteur.

ALwaerdighe Princes, pronck, perel van der aerde
Wie can u brave leên doch roemen nae haer waerde?
Niet een, ghewis niet een: ô kille Herderin
Hoe kont ghy uwe jeught dan ſlyten ſonder Min?

BOVA P. P.

L'On voit en ceſte beauté
Vn miracle de nature,
Iamais Poëte n'a chanté
Si parfaite creature

VVEl edele Princes van ouwt gheſlaght gheboren,
Die Pallas in uw' ſchool tot Leer-vrouw hebt vercoren:
Die nevens uwe conſt een volle ſchoonte vindt
Gheluckigh is die Vorſt wiens liefde u verwindt.

LVSITANA P.P.T.G.A.

BOYA P.P.

BRUNONA D. B.

SEmiramis ſouloit boire
Les cendres de ſon Berger
Celle ci tout au contraire
Ne fait jamais que pleurer.

OM dat SEMIRAMIS lagh in het leet verſoncken
Door 't ſterven van haer Man, heeft ſy ſijn aſch ghedroncken,
Ghemenght in haren dranck, dees' Herderin een vloedt
Van tranen om de doodt haers Herders ſtromen doet.

MONTANA C. C.

ON ne voit rien de pareil
En luſtre & magnificence
En effect c'eſt un Soleil
Qui faict fleurir ſans ſemence.

MOght ick ô Herderin! u leet meê helpen draghen,
'K ſou om u Herders doot mijn gantſche leven claghen,
Ghy die ſoo meenigh Nimph, in ſeden en in tught
Hebt trouw'lijck op ghequeeckt, nu om een Schaepje ſught.

BRUNONA D.B.

MONTANA C.C.

I

AMOLOSA C. S.

Pour paindre ceste beauté
Il luy faudroit un Apelle,
Qui plus est en chasteté
Elle n'a point sa pareille.

O Schoone AMARILL die door uw' schoone ooghen
Soo meenigh hebt de Ziel tot soete min bewoghen,
En teghen wil gheboeyt, 't zy Koninck, Prins of Graeff
Ghy dwinghse door uw' glans als d'alderminste slaeff.

DEBOREDA V. D. V. A.

Ceste vesue est en nostre aage,
Vn ornement precieux
Elle avoit pour a Marynage,
Vn renom qui vollet aux Cieux.

Dit is dien Herderin, wiens hooghste wensch in 't leven
Was, haer met Hart en Ziel tot Godes Wet te gheven,
In wiens ghemoet, de deught heeft met haer schat ghewoont,
Dies dient sy boven all', van all' te zijn ghekroont.

AMOLOSA. C S.

DEBOREDA V.D.V.A.

K

HEROINA N. C.

Pallas a pris ſa naiſſance,
Du Cerveau de Iupiter
Ceſte Bergere en prudance,
A elle peut s'esgaller.

INdien ick deſe Nimph coſt nae haer waerde prijſen,
Soo ſou ick light'lijck meê doen vuyr uyt water rijſen,
Als ſy haer kloecken Heldt ſagh met den Iber ſlaen
Gingh ſy reght in 't gheſight van haren Vyandt ſtaen.

BULLIONE A. D.

Sans contredit ceſte Bergere,
Des beautez emporte le pris,
Elle merite la premiere,,
La pomme d'or qu'a en Cypris.

OM deſe Herderin, en door haer ſchoone gaven
Veel Herders zijn ghebraght tot d'alderminſte ſlaven,
Een Vorſt uyt 't Lely-huys, voor wien dat MARS verſchrickt
Verkreegh haer gonſt, dat ſy door Liefd' zijn t'ſaem gheſtrickt,

HEROINA.NC.

BVLLIONEA.D.

L

u

VIANA N. B.

Pour depeindre ceste belle,
Sortie d'un ancien Maison
Il faudra bien un Appelle,
Ou il perdra la façon.

SChoon dat APELLES soght dit wesen af te malen
Hy souw in d'eerste treck van dese Nimph verdwalen,
Vermits hier meer als aerts, en yet wat Hemels speelt.
Sy schijnt niet van een mensch, maer een Godin gheteelt.

ARDEWERDA B. B. W. T.

Pour sa beauté sa valleur,
Et l'attrait de ses regars
Celle ci a eu l'honneur,
d'Espouser le fil d'un Mars.

Vw' schoonheyt Hemels-beelt, sou Simpsons craghten roven,
Beswalcken Sal'mons breyn, en Mars sijn wapens kloven;
Ia dwinghen dat hy sou de Stoofster van de Min
Verlaten, om de keur, van u, ô! Herderin.

VIANA N.B.

ARDEWERDA B.B.W.T.

M

ANASAVIA C.

DE Pallas la vifve Image,
Se voit ici le portrait
En ſon eſprit & viſage,
Ne ſe voit rien d'imparfait.

HOe wel dat d'AMASONS geweeſt zijn kloecke Vrouwen,
Nochtans dees' Herderin wil ick daer boven houwen,
Want dees' AMINTA is van het opreght gheſlaght,
Dat noyt ter werelt heeft als Helden voort ghebraght.

LATIFONDIA B. B.

DE Zicco la treſ-noble race,
S'en alloit eſteindre & mourir:
Mais toi Bergere as ceſte grace,
De la faire vivre & verdir.

ROem waerde Herderin: dees' eer moet elck u gheven
Dat ghy een dorren Stam van ZICCO weêr doet leven:
Gheluck, en overluck men Vrouw' in deſen ſtaet
Dat het in velt en boſſnae u begeeren gaet.

ANASAVIA . C.

N 13

LATIFONDIA B.B.

N 13

32. [illegible]

Ici ſuivent les

DAMOISELLES NOBLES

& Dames de Qualité, deguiſées en Bergeres.

Le II. partie.

Hier volghen de Conterfeytſels der Edele

JUFVROUWEN

En die van Staet zijn, vertoont in HERDERINNEN.

Het II. deel.

BERuLOSTIA N.

ON voit en ceste Deesse,
Tant de charmes si puissans
Par sa vertu & sagesse
Elle ravit tous nos sens.

DE sedigheyt en deught die zijn perfeckt te lesen
Van dese Herderin uyt haer bevalligh wesen,
Sy heeft haer Schaepjes nu in hunne Koy ghebraght
En met een soet ghespeel den avont-stondt verwaght.

APURA N. B.

CElle ci ne cede pas
Aux Bergeres de sa rive
Elle a des trais & appas,
Plus que Bergere qui vive.

GHelijck 't onmoghelijck is te tellen al de starren
Die aen het ront Toneel des hooghen Hemels warren,
Soo ist onmoghelijck te tellen oock voor mijn
De gaven die in 't hart dees Nimphs begraven zijn.

BERULOSTIA N.

APURA N.B.

SENYBURGA D. N. T.

HEureux le Berger qui pourra
Vaincre ceste chaste Bergere,
Ou qui un jour amolira
Sa durete par sa priere.

INdien dees' brave Maeghd was door NASONIS minnen,
Of met een snelle loop als ATALANT te winnen:
Daer liepen om haer gonst veel trouwe Herders heen,
Doch dese Herderin is maer voor een alleen.

ORIENDA N. T,

VOis ici de Cupidon,
Tout le pouvoir & la force,
Sa beauté sert d' Ameçon,
Et sa grace sert d' Amorce.

GHelijck den Seyl-steen can het yser nae hem trecken
Soo can dees' Herderin haer Minnaers hert verwecken,
En buyghen 't nae haer wil; dies waer hy keert of vliedt
Hy staegh haer beeltenis en wesen voor hem siet.

SENYBURGA D.N.T.

ORIENDA N.T.

P

BRABANTINA N.V.D.W.F.

EN Brabant ceste Bergere,
C'est fait voir comme un Soleil,
De l'esclat de sa lumiere,
Ne se voit rien de pareil.

LOfwaerde Herderin vol loffelijcke zeden,
Vyt wiens beleefde mont vloeyt een revier van reden,
De Pronckbloem van den Hoffdaer STOUTENBORGH van roemt,
Die bralt hier boven al, al wart sy niet ghenoemt.

STELLIFERA D. N. G.

CEste belle dont la face,
A plus d'esclat qu'une fleur
Merite bien qu'on luy face,
Espouser son Serviteur.

O! Schoone Herderin, wanneer sult ghy de klaghten
Die uwe Herder doet, door soete min versaghten?
V lieffelijck ghesight is d'oorsaeck van sijn pijn,
V lieffelijck ghesight moet oock gheneester zijn.

BRABANTINA N.V.D.W.T.

STELLIFERA D.N.G.

Q

HORDEACEA N.H.

Vn Berger ſorti de France,
Sçeut fort bien gaigner mon cœur,
Cupidon par ſa puiſſance,
L'a rendu mon Serviteur.

OM mijnent wil wel eer veel kloecke Herders boghen,
Dan eenen Francen Heer die had alleen 't vermoghen
Te buyghen mijn ghemoedt, dat ick op 't leſt de ſtaff
Het Vee en oock mijn ſelff door liefd' hem overgaff.

ANGELICA N.A.

BElle Nymphe, la louange,
Se donne a vous ſeulement,
D'eſtre belle comme un Ange,
Et d'aimer inceſſament.

INdien den Hemel ſoo wou ſtyven mijne ſinnen
Dat ick een volle loff mocht van dees' Nimph beginnen:
Wiens deught dat PALLAS ſelff, niet beter roemen can
Als met verwonderingh ſien, en ſwijghen voort daer van.

HORDEACEA N.H.

ANGELICA N.A.

R

17

MUSEHeRINDá N. A.

SI le pasteur d'Arcadie,
Faisoit un droit jugement
Celle ci quoy qu'on l'envie,
Meriteroit son present.

SOo ick als PARIS deê, nu moght in 't oordeel treden,
Ick sou de gouwe vrught aen dese Nimph besteden,
Wiens deught, verstant en glans, wiens minnelijck ghelaet
De trotse Schuijm-Godin al verd te boven gaet.

CEDOBeKA N. G.

PAr un exil bien estrange,
I'ay quitté mon bon pays:
Mais un meilleur en eschange,
Ay trouvé pour mes brebis.

SIet hier een soete Maeghdt waer aen Natuyr bysonder
Haer gaven heeft ghedeelt tot aller menschen wonder,
In wien de suyv're deught een reghte woon-plaets heeft,
Ia al wat roembaer is, hier roembaer oock in leeft.

MUSEH eRINDa N. A.

CEDOBeKA N. G.

S

LIOGELA N. A.

Pour l'amour de ceſte belle
L'on ne fait que diſputer
N'eſt ce pas choſe cruelle
Qu'on ne la voit marier.

SOo 'k al de gaven wouw van deſe Nimph beſchrijven
Ick ſou een gantſche Eeuw' daer over beſigh blijven,
't Verſtant dat is te ſwack, al kittelt my de wil,
Dies ick niet beter doe als ſwijghen daer van ſtil.

HETRURIA N. T.

Cupidon par ta puiſſance
Tu commandes l'univers
Pourquoy ne fais tu vengeance
De ceux qui te ſont pervers.

ALmoghende Cupid' die onder uw' gheboden
En ſtrenghe wetten ſtelt de hooghe hemel Goden,
Lijt dijne Godlijckheydt, dat deſe Aertſe Maeghdt
U reghten teghen ſtreeft, en daer haer roem op draeght?

LIOGELA N. A.

HETRURIA N.T.

T

SEDIA N.O.

LA grece se peut vanter
Des beautez de son Helene;
Qui ne sauroit s'esgaller
A ceste Amazoniene.

THien jaren heeft Heleen het Grieckse rijck doen krijghen,
Maer moght het trotse heyr van d'yssre slaep op stijghen
Dat het de schoone glans van u ô Nimph moght sien!
Sy souden Troien niet, maer ons de wapens bien.

MACAREA NAM.

CEste bouche coraline
Et ses beaux yeux attraians
La rendent de grande estime
Parmi tous les courtisans.

IVPYN souw om dees' Nimph sijn trotse IUNO haten,
En het verweend Palleys met al de vreughde laten,
Herd'rin: DIANA deckt haer hooft voor u ghesight,
En voor u bravigheên de schoone VENUS swight.

SEDIA N.O.

MACAREA NaM.

V

FELICEA N. Z. L. D A.

CE beau tainct, & ce visage,
Ce bel œil, & ce menton,
Nous est autant de presage,
Quelle est fille d'Apollon.

V wesen: Herderin en Perel vande schoone:
Kan sightbaer yder een uw' stam en af-comst toonen:
Uw' Vader is APOLL' die door sijn harp en spel
De Goden swighten doet en dwinght de nare hel.

APOLLINEA N. S. M. A.

LEs Muses l'ont esleveé
Pallas en a eu le soin
Le Ciel mesme la douée
D'un savoir autre qu'humain.

HIer staet APOLLO stom de werelt is verwondert
De mannen sonder breyn, vermits de Fama dondert
Met haren koop'ren mont, en aen een yder toont
Dat in dees' brave Maeght de grootste wijsheyt woont.

FELICEA N.Z.L.D.A.

APOLLINEA N.S.M.A.

W

21

AMSTELIA N. P.

COmme la plaiſante Aurore,
Vient paroiſtre au poinct du jour,
Ceſte Nymphe ainſi decore,
Toute ſa race a ſon tour.

ALs inden uchtent-ſtont de verſſ ontloken roſen
Soo ſtaen de lipjes meê van deſe Nimph en bloſen,
Die overgoten zijn met ſoo een ſoete douw
Waer voor den Donder-Godt ſijn Throon verlaten ſouw.

DARIANA N. S.

LA beauté & gentileſſe,
Se voit ici clairement,
En effect ceſte Deeſſe,
De ce Siecle eſt l'ornement.

DIt is het beeltenis van haer, waer in de kroonen
Der wetenſchappen zijn, en alle deughden woonen,
Wiens lieffelijck gheſight ons meer ten dienſte ſtelt,
Als wel een Coninck doet door Conincklijck ghewelt.

AMSTELIA N. P.

DARIANA N. S.

X

Ici ſuivent les Pourtraits des

FEMMES ET FILLES

d'honorable Marchants, deſ-
guiſées en Bergeres.

III. partie.

Hier volghen de Conterfeytſels van

VROUWEN en DOCHTERS

van eerlijcke ende voorname
Borgeren, alle in HERDERINNEN
uytghebeelt.

Het III. deel.

TELOBERA. N. AM. T. L. A.

Du l'Amſtel le riche bord
Ceſte Bergere eſt ſortie,
Pour elle ſon Berger ſort
Des rives de l'Itallie.

Iuyght, ſchatert, roemt en bromt ô Amſteldamſe ſtranden,
Wt u is voortgebracht een pronckſel van de landen,
Een çierſel van u Stadt, een ſoo volkomen Maeghd,
Die beyd in deught en ſchoont' de opper-prijs nu draeght.

CHANNA AMST.

D'une Onone l'Arcadie
A bon droit ce peut vanter
De ceſte Nimphe jollie
l'Amſtel la peut eſgaller.

Swight Romen, Romen ſwight, ſwight opgeblaſen Grieken,
Den Amſtel ſnuyckt alleen u ſwadderige wiecken,
Siet hier het Hemels beeldt, dees' brave Nimph alleyn
Waer van het Yi al ſmeult, en haeſt aen brandt ſal zijn.

TELOBERA. N. AM. T. L. A.

CHANNA AMST.

LUGDUNÆA. B.

Nymphe qui as ta demeure
Où les Muses font sejour,
Pourquoy ta poictrine dure
Combat elle tant l'amour!

ALs Phœbus op sijn koetz, den uchtent komt begroeten
Soo deckt DIAEN haer glans, en kust Auroras voeten:
Maer als decs' Herderin haer ooghjes open spreyt
Staet Phœbus self om-ringht met dicke duysterheyt.

ATHÆNIANA B. a H. G. R. E. S.

De ses Bergeres & prairiés,
L'Arcadie se vantoit
Mais Layde sans vanteriés
S'en peut vanter à bon droit.

Het rijck Arcadien, soo NASO heeft beschreven
Veel schoone Herderins wel eertijts plagh te gheven,
Maer noyt soo brave Nimph, als dese (na ick acht)
Heeft oyt Arcadien ter werelt voort ghebracht.

LUGDUNÆA. B.

ATHÆNIANA B. aH.G.R.E.S.

APELLINA V.T.A.

Qui voudroit de ceste belle,
Les graces effigier,
Qui est fille d'un Apelle,
Ne pourroit que s'abuser.

Als ick dit beelt aen sie verbijsteren mijn ooghen
En mijne ziele schijnt ten hemel op-ghetooghen
Pocht d'oude Bisschops Stat vry op dit Marb're beelt
't Gheen uyt het wijse breyn is van APOL gheteelt.

AMRIA D.V.T.A.

Orphee avec sa Lire,
Esmouvoit rochers & bois,
De celle-cy l'on peut dire,
Qu'elle charme par sa vois.

ORPHEUS vingher-dans kon berghen tot hem trecken
En tammen 't wilt ghediert, en tot ghehoor verwecken,
Maer dese PHILOMEL die lockt uyt d'hooghe sael
Door hare lieve stem de Goden altemael,

APELLINA V. T. A.

AMRIA D. V. T. A.

25

KOSMIA. R. T. D. M. a.

Pourquoy donc tant chaſte Bergere,
Fuis tu le lien de Cupidon?
Eſt ce pour quelqu' croyance legere,
Ou bien par quelqu' opinion.

Waerom : ô Herderin ! zijn uw' metale ſinnen
In 't beſte van uw' jeught door liefde niet te winnen?
Uw' ſchonigheyt en deught de gantſche werelt looft
Blijft HYMENS blije toorts dan by u uytghedooft?

ALACRia, B. A. M. S. L. A.

De la chaſte Tourterelle,
Elle imite le langage,
A elle ſe fait pareille,
Tout le temps de ſon veſuage.

Men ſiet den Tortelduyf, die met een droevigh klaghen
Soeckt om ſijn Gaikes doot als eeuwigh rouw te draghen,
Soo is het met dees' Nimph, wat dat ſy laet off doet
Haer eerſt gheſtelde liefd' wil noo uyt het ghemoet.

KOSMIA R.T.D.M.a.

ALACRIA, B.A.M.S.L.A.

SEDRUINEa R.

LE beau port & bonne mine,
Ce voit en ceste Didon,
N'eust este la loy Divine,
Elle eust eu son Alcidon.

AEn ROTTERSvloet en DAM, ick mijne Schaepjes hoede
Die over Maes en Briel haer lust met klaver voede,
Een Herder rijck van Vee aen wien de liefd' my bondt
Dee dat mijn lamm'ren hier noch vetter weyde vondt.

AMARILEA R.

La faculté du bien dire,
Luy sert comme d'ornement
Elle a tort qu'elle n'aspire,
De se joindre a un Amant.

O waerde lieve Maeght uyt u bevalligh wesen
U voorhooft hoogh en gladt, des morghens comt ghêresen
Een dubbelt sonne light, die 't aertrijck soo bestraelt,
Dat selfs den kleynen Godt, door dese glans verdwaelt.

SEDRUINE a R.

AMARILEA .R.

LVGDVNA.

Athene & tes rives jolies.
En quoi tu te ſoulois venter
Nos Bergeres & nos preries.
Bien toſt te vont outrepaſſer.

VVijck Griecx berucht Atheen, ſwijght overdadigh Roomen,
Laet Leyden u geſicht, om tot dien eer te komen
Dat ghy de heerſingh ſi t, voor wiens onzaegbaerheyt,
Selfs MAIAS waerde Soon, ſijn roe heeft neer gheleyt.

ATHÆNIANA. L.

Iadis le pays d'Arcadie
Des Bergers avoit le renom
Mais noſtre belle Leydenie
Emporte le prix & le nom.

Het rijck Arcadien, hoe ſeer het is verheven
Van Nazo, ſach noch noit geen zoeter Nimphe leven,
Als deſe Harderin, die nu haer Schaepjes weyd
Aen onſen Helicon, Batavina bereyd.

SILVIA

AMINTA

CHANIRETTA A.K.ST. A.ST.LA.

ICy paroit l'œil ſans amour
D'une qui enflamme nos ames;
Sans eſtre bruſlée à ſon tour
Des eſtrucelles de nos flames.

HIer praelt het Beeldt van haer, die zonder liefde won
De liefde van hem, wiens hert noyt liefd bevangen kon,
Hy brand van liefde om haer, al ſchijnt hy niet te branden
Die hem onſtrickbaer hout, geknevelt aen 'er banden.

ATELETA A.S.L.T. A.S.T.LA.

O Chaſte & vertueuſe veufve,
Pourquoy fuis tu devant l'amour
Encor qu'il ſemble faire trefve,
Il t' attrappera quelque jour;

SChoon nedrich en beleeft, ô Zon ! mach ick u noemen,
Ghy leeft in Godes vrees,uw deuchden zyn te roemen:
Maer dat 's niet vremt, mits ghy van die gheboren zijt
Waer van dat Godes naem verbreyt is t' aller tijt.

CHANIRETTA A.K.S,T. A.S.T.L.A.

ATELETA. A.S.LT A.S.T.L.A.

ALVTEA.

Au milieu du bois de la Haye,
La belle Allutee fait sejour
Ie m' emerveille que l'amour
Ne la blesse en ceste sustaye.

WEl zoete Rosilind, wilt ghy noch stribb'ligh streven,
Om tot de lieve Min u zelven te begeven?
Ai! wacht toch niet te langh, uw' Harder vry verhoord;
Op dat ghe in de vlam u selven niet versmoord.

ROSEA.

Atropos sœur de l'envie,
Pourquoi nous as tu fait ce tort
Nous ayant ceste fleur ravie,
En la mestant au rang des morts.

ZOo ick yet Goddelijcx, of Hemels socht te maecken,
Zoo moest ick maer alleen dit wesen sien te raecken.
ATROP, waerom soo wreed, dat ghy ons dit ontruckt?
Ghy DELF een schone bloem, dien waerder was geplukt.

A.LVTEA.A.

ROSEA.D.

FALCONETTA. H.

Ceste Bergere à sa pasture,
Dans la ville que Lem fonda
Et là ou Arachne demeure,
Sa Cabanne & ses brebis a,

Dees kan door haer ghesicht des Minnaers hart bewegen.
'T is jammer datse noch geen Harder heeft ghekregen.
Zy hoed haer jonghe vee, op Heere-lemsen grondt.
Daer Valck en voghel nest, woont dese Rosemondt.

ANHELA. H.

Ceste Nymphe trop legere,
A croire un mauvais raport
A son Berger, par collere,
Luy donne son passeport.

Hier siet ghy mede een der soetste Herderinnen,
Waer op dat Alcidor gheset had hart en sinnen,
Maer Momus was 't dien hem van sijn gheluck verstiet,
Soo dat hy toen, door nood, dees brave Nimph verliet.

FALCONETTA.H.

ANHELA.H.

ICI COMMENCE

Le

CHOEVR DES MVSES,

AVEC LEVR CHANSONS A L'HONNEVR DES VERTVEVSES FEMMES ET FILLES.

IV. PARTIE.

Hier begint het Choor der neghen Sangh-Goddinnen en haer leerachtighe gesanghen, ter eeren der deuchtsamen Dochteren en Vrouwen.

IV. DEEL.

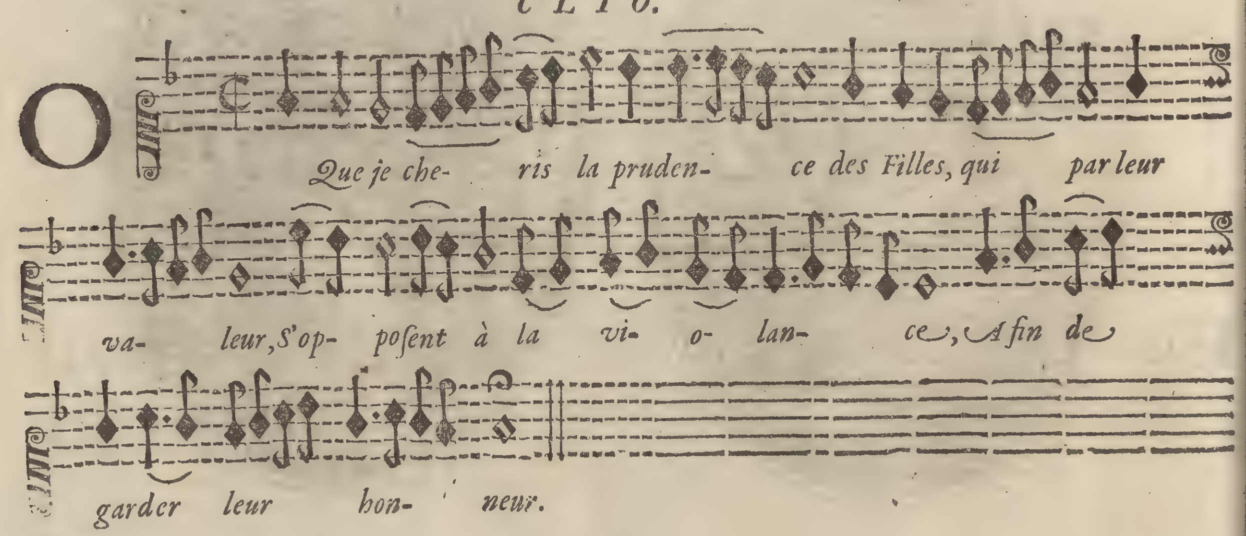
PALLAS.

R*Eceves de moy belle bande,*
Des neuf sœurs, pour vos chansons
Ma'vés ravi, ceste guirlande,
Pour recompense de vos sons.

PALLAS.

AEn u reyne Sang-Godinnen
Desen crans ver-eeren sal,
Om dat ghy door t' leerlijck singen
Maeghden sticht in't aerdsche dal.

CLIO.

KLIO begint.

MAegden wilje zijn gepresen;
Weest voorsichtig, in beraed;
Weest oock ned'rig in uw wesen:
Zedigheyt verçiert uw staet.

PALLAS

CLIO

MELPOMENE.

Elles ſont des lis & de roſes.
Sur qui l'hiver ſes glaçons,
Ne faitpoint ſes metamorphoſes,
Comme le temps ſur nos chanſons.

THALIE.

Elles ſont naiſtre dans les ames
Des mortels, tant de chaſteté,
Quelles y eſteigent les flames,
Des feux de l'impudicite.

MELPOMENE.

Laet geen oogh te dartel ſwieren;
Sooge ſoeckt te ſijn geacht,
Weeſt wat deſtigh in manieren:
Deſtigheydt is ſuyv're draght.

TALIA.

Los van tong voeght wulpſche vrouwen:
't Paſt de ſtille Maeghden niet,
Wilt uw' lippen zwijgend houwen
Tot de rede praet gebied.

MELPOMENE

TALIA

ERATO.

J'estime celle la gentille,
Laquelle se forme a l'humeur
De son marry, & qui s'habille
Non point des draps d'or: mais d'honneur.

TERPSICHORE.

Elles ressemblent à l'olive,
Qui ne presagit que la paix;
Car sans elles quoy que l'on vive,
Quel bien a ton dans les palais?

ERATO.

Ledigheid verdient het haten:
Naerstigheid beslypt den geest,
Schuwt, zo veel ge kunt, de straten:
Hebtge tijd, yet destighs leest.

TERPSICHORE.

Zijtge preuts, of opgeblazen
In uw' leven, of in draght
Grootsheid is uitzinnig raesen
En dat voeght geen stil geslacht.

ERATO

TERPSICHORE

CALLIOPE.

I'estime celles la fort sage,
Qui s'accommode à son marry,
Et qui prenant garde au mesnage,
Ne se fait point de favory.

EVTERPE.

O! que j'ayme & cheris les femmes,
Lesquelles n'ont fiel ni couroux;
Ni ne nourissent poine de flammes
Dans leur sien, que pour leur espoux.

KALIOPE.

Even als de Maen 'er stralen
Uit haer broeders aenschijn trekt,
Moet de vrouw 'er lonken halen,
Dienze weer haer man ontdekt.

EVTERPE.

Vriend'lijkheyd doet Maegden proncken
Want het staet'er wonder soet,
Als'er lodderlijke lonken
Stralen op'er roosen-hoed.

CALLIOPE.

EVTERPE.

VRANIA.

Elle doit comme en la musique,
Qui nous charme par son accord,
Comme une bonne œconomique,
En tout eviter le discord.

POLYMNIE.

Elle doit estre aussi semblable
A un acteur qui fait son mieux,
Sur le theatre; & estre affable,
D'un regard doux, & gracieux.

URANIA.

d'Opper-vooght dien moetse loven,
Met een neer gheslagen geest;
Want dan gaetse 't al te boven
Soose dien maer heyligh vreest.

POLYMNIA.

Zy moet soberheydt beminnen
Leeft'er Man in overdaed:
't Mengsel van verscheyde sinnen
Houd het huys-gesin in staet.

VRANIA

POLYMNIA

AVX NYMPHES
DE L'AMSTEL.

L'un se plait au repos, & l'autre dans les armes :
L'un chante les forests, & l'autre les alarmes :
L'un ne fait retentir que Pomonne & Pales,
Et redire aux rochers les bonheurs de la pais;
Et l'autre d'un accent qui fait trembler la terre,
Ne parle que d'esclairs, de foudre, & de tonerre.
Chacun suit son genie, & monstre en ses escrits
Qu'elle fureur l'anime, & pousse ses esprits.
Ma plume n'est pas propre à parler des batailles,
Comme on deffend la bresche, ou qu'on monte aux murailles :
Ie me sens refroidi des que j'entre au combat ;
Ma chaleur me trahit & ma force s'abbat,
Ie transi seulement quand je pense au carnage,
Ou quand le mot de sang fait rougir mon ouvrage.
Les bois & les brebis, les bœufs & le labeur
S'accommodent bien mieux à ma paisible humeur.
La sagesse & l'honneur d'une chaste bergere
Peut me servir d'object pour une page entiere;
Pour elles mes escrits n'ont rien de languissant,
Et je pousse mes vers comme fait un torrent,

Ses orgueilleuſes eaux au travers d'une pleine ;
Pour elles mon ardeur ne peut tarir ma veine.
Levons donc l'ancre icy, diſons à Dieu au port,
Et traçons dans ces vers leurs vertus ſans effort.
Pour pouvoir ſans danger donner au vent ſes voiles,
Le Pilote doit bien cognoiſtre les eſtoiles,
La bouſſole & la carte & ſçavoir comme il faut
Conjurer la tempeſte au plus fort de l'aſſaut :
De meſme en un eſtat, lors que la populace,
Commence à s'eſmouvoir, ou lors qu'elle menace
De ſecouer le joug, comme un bon marinier,
Vn Prince doit ſçavoir quel eſt l art de reigner.
Tous les ſiecles paſſés ont produi tant de femmes,
Couvertes des rameaux d olives & de palmes.
En qui ceſte vertu a ſi fort eſclaté
Que les aages ſuivans & la poſterité,
Ont douté ſi ceſt art de gouverner le monde,
Et de donner la paix à la terre & à l'onde,
Ne convenoit pas mieux au ſexe feminin,
Qu'a l'homme qui n'eſt pas ſi doux, ni ſi benin.
Quand nous jettons les yeux ſur une Volumnie,
Sur une ſœur d'Auguſte, ou bien ſur ſa Livie,
Nous adorons la page où leurs noms ſont eſcrits,
Et celebrons encor leurs faits dans nos eſcrits.

Rome tes bastimens, tes temples, tes murailles,
Eussent veu des long temps leurs tristes funerailles,
Auguste, nom d' Auguste, *& grands noms de* Cæsars,
Vous seriés au tombeau, & vos tombeaux espars,
Si le sage conseil que donna Placidie,
N'eust desfait le dessein d'edifier Gotie,
Et de tes murs destruits d'eslever d'autres murs,
Qui portassent gravés à tous les temps futurs
Ta honte, & ta ruine, & qui au lieu d'Auguste,
Ne parlassent qu'Ataulphe, & que son bras robuste.
Mais si l'antiquité nous raconte leurs faits,
Croirons-nous que nos jours ne sont pas si parfaits,
Non: nos siecles ont veu & l'Angleterre adore
Le nom d' Elizabeth; *& du bord où l'Aurore*
En sortant de la mer, annonce la clarté,
Iusques à son couchant, on cogoist sa bonté.
Bonté qui se monstra à pardonner la faute
D'Edmond & Boteler, quoy qu'elle fut fort haute.
Bonté qui se fit voir, lors qu'elle fit sortir
Ceux qui par tous moyens taschoyent de divertir
Ses sujets naturels de son obeyssance,
Ne pouvant consentir, sans blesser sa clemence,
Qu'on usast envers eux d'un plus dur chastiement
Que celuy de l'exil, & du banissement.

Si la

Si la force paroit à meſpriſer l'orage,
Si le cœur genereux reluit dans le naufrage,
Lors qu'il prend ſans paſlir un des aix du vaiſſeau,
Pour regaigner la terre & ſe ſauver de l'eau;
La Haye peut monſtrer aujourd'huy une Reine,
*Plus ſage qu'*Egerie, *& plus belle qu'*Helene,
Qui n'a jamais changé de face ou de couleur,
Ni qui n'a point monſtré que la crainte ou la peur
L'ayent jamais troublée, encor que ſa fortune
Soit la plus malheureuſe, & la plus importune
Que jamais Reine ait eu, voyant ſon marry mort,
Vn de ſes fils perir preſque dedans le port,
L'autre pris priſonnier, & d'un faſcheux eſchange,
Se trouvant elle meſme en un pays eſtrange,
Chaſſée hors de ſa terre, & loin de ſes palais,
Et au lieu de Lauriers couverte de Cypres.
Et quant à la Fonteyne, *& au ruiſſeau des Muſes,*
Les filles y ont droit, & n'en ſont point excluſes,
Apollon leur permet d'y puiſer comme à nous,
Car il ouvre la bonde eſqualement pour tous.
Si la Grece adora jadis le nom d'Homere
Elle ne fit pas moins d'honneur à la memoire,
Et aux vers de Praxille, *ou à ceux de* Saphon,
Qu'elle en fit au tombeau du grand fils de Myron.

Et ſi

Et ſi l'onde aujourd'huy qui baigne la Hollande,
Enorgueillit ſes flots, en contemplant la bande
Des Hoofts, *& des* Heemſkercks, *des* Coſters *des,* Vondels,
Et de tant d'autres encor dont les chants immortels
Font parler les Echos qui ſont ſur ſon rivage;
Le nom fatal auſſi d' Anne *avec eux partage,*
Non point l'or du Peru, la terre ou l'Vnivers:
Mais la gloire & l'honneur de bien tracer des vers:
Si le ſiecle paſſé encore aujourd'huy vante
Ses Annes *de* Borſſel, *de* Suys *& de* Pallante,
Le noſtre peut monſtrer ſes Annes Schuyremans,
Theſſelſchade *& ſa* Sœur, *de* Hoorn *& de* Coeymans,
Qui ne cedent en rien aux eſprits les plus graves,
Et qui par leurs chanſons nous ont rendus eſclaves
Des charmentes beautés, & de la chaſteté,
Qu'on y voit eſclatter ſous la naïfveté.
Que Pallas maintenant reprenne ſon aiguille,
Qu'elle rehauſſe d'or, d'argent & de cantille,
Le fonds qu'elle tracea, lors qu'Arachne entreprit
De monſtrer qu'elle avoit plus d'art & plus d'eſprit.
Que Proſerpine apporte, & ſon or & ſa ſoye
Pour achever la rade où l'Ocean ondoye,
Qu'elle avoit commencé de tracer, quand le Roy
Qui preſide aux enfers la vint ravir chez ſoy.

Pallas sera vaincuë, & son or avec elle,
De hont e rougira, voyant qu'une Pucelle,
Digne germe du sang, & du nom Palatin,
La sur passe à la Haye à broder le Satin.
Et Proserpine aussi advoura sans contrainte,
Que son careau n'a pas assés d'art, ni de feinte,
Pour estre comparé aux tapis de la main
De la jeune Heiden, *ou* Christine Popin.
Mon œil a icy veu, & mon ame à grand peine,
A peu croire à mon œil, c'est qu'une Magdelaine
De sa main delicatte a monstré que l'arain
Cedoit aux traits hardis de son docte burin:
Ta bronze Phidias, ton marbre Praxitelles
N'ont point tant de beautés que les nacques de perles
Qui sortent de la main de l'artiste de Pas;
Ton char Myrmecides n'eust jamais tant d'appas.
Que Parrhase retourne, & que Zeuxis revive,
Ou que leur ombre au moins affranchisse la rive
Du Stix, ou d'Acheron, qu'Apelle, & qu'Euphranor
Viennent paroistre icy afin d'y peindre encor
Euphranor, & Zeuxis, & Parrhase, & Apelle
Diront que leur beauté n'est pas si naturelle,
Et que leur coloris, ni l'art de leur pinceau
N'ont jamais rien tracé de rare ou de si beau,

Que

Que les tableaux vivans que Gentille *à Florance,*
Sophonisbe *à Cremone, ont peints par excellence,*
Ou que ceux qu'aujourdhuy nous contemplons icy,
Tirés par le craion le plus docte & hardy
Que la Hollande ait veu, ou qu'ait veu l'Italie;
I'entens parler de ceux qu'a laissé Cornelie,
Ou parfaits de sa main, où tracés seulement,
A sa sœur Ianne Vos, *qui jusqu'au monument*
A suivi ses vertus. Mais le bord & la rade
Nous esloignent desja, & je me persuade
Que le meilleur sera de tirer droit au port
Et regaigner la terre à l'aise & sans effort.
Belles Nymphes de L'Y, agreés nos mysteres
Et sous ces fronts voilés de habit de Bergeres
Admirés vos beautés, faites leur bon accueil
Et en les cherissant precervés du cercueil
Vos noms & vos vertus, nostre art & nostre ouvrage
Sans parmettre jamais que le temps les outrage.

Escrit du rivage où Neptune
Fait tant d'escume & tant de bruit,
Et souvant d'un vaißeau destruit
Fait sacrifice à la Fortune.

K. H. A.

Aen dē Nimphies vanden Amſtel.

Den een bemint ſijn ruſt, den ander ſlijt ſijn dagen
Te ſingen van't gebergt van boſſchē en van hagē,
Me hoe *Pomona* let op 't aangename fruyt,
Hoe *Thyrſis* by ſijn vee ſit, en ſpeeld op ſijn fluyt;
De rotſen ſpreken doet, den Echo weder quelen;
De darde van de vree ſpreekt ſoekt daer van te ſpelen
Wanneer dat *Mulciber* het yſer ſmeet en ſtaal,
Wiens dienaars buld'ren met het donderend metaal.
Daar weder een verſchijnt die ſingt hoe *Mars* de benden
Van trotſe ſoljers ſoekt te moorden en te ſchenden.
Hoe 't veld vol dooden leyt, wiens bloet het hart uyt-
dringht
Getreen door paarde hoefv tot aan de wolken ſpringt.
Waer weer gewanden zijn genegen tot het vluchten
Die om 't verlies van 't haar beneffens and'ren ſuchten.
Dus yder op 't toneel van ons te ſpeelen geeft
Het geen waar ſijn natuur luſt en vermaak in heeft.
Ik ſing van 't moorden niet, mijn pen en ſoud niet vloeyē
Waart dat ik wilde my met ſtaal en ſwaard bemoeyen:
Dus keur ik 't groene veld waar *Silvia* haar vee
In Tijmbar boſſchen weyd, waar *Coridon* ſich mee

Ver-

Vermaakt op kervel fluyt, daar *Tyter* tijd aen 't ploegen
Die harde kluyten breekt tot yder eens vernoegen.
Daar ſeg ik beeld ik uyt de Stichſe Harderin,
Daar ſeg ik beeld ik uyt de Nymphelijns, die in
Het dartel weligh Hof ſteets reppen vluxe leden
Die meer 't gewrocht tapeet, alſt klaver veld betreden
Hier na mijn *Muſa* wil. Sa ik dan 't ankker licht:
En 't zeyl haal in den top, op dat ik mijn gedicht
Voltoy, het welke ſtrekt tot Juffrouws vol van zeden
Die als Goddinnen zijn op d'aarden aengebeden.
Wiens groote dapperheyd, ſo hoog hier heeft gebromt
Dat ſelfs de wijſte ſtond om haar vernuft verſtomt,
Waar omſe zijn verciert, ſoo datm' haar lof moet roemen
En haar de vinſters veelder weten ſlappen noemen.
Door haar ſpits vinnigheyd veel landen ſijn bewaart
Die ſonder haar beleyd ſaam waren langh veraart.
Hoe menig Held verſterkt die anders noit ſijn krachten
Betoond had, ſpeelden dees niet ſteets zijn in gedachten
De haet, als me de twiſt, dien ons den oorlogh bracht
Zijn beyd te niet gedaan door 't vrouwelijk geſlacht,
Als d'oude Schrijvers ons hier van te leeſen geven,
Dat dan uw lof van my te deele wart beſchreven,
Is 't wille van mijn ziel, ô! vrouwelijke ſchaar
Voor wien ik te geringh dees ſoete vaersjes baar,

Dees vaarsjes onbequaam om uw lof uyt te ſpreken:
O *Livia!* wat is van uw in *Room*' ghebleken.
Wanneer *Auguſtus* ſeyd, mijn wel beminde vrouw
Mijn ſuſter, van wiens deugd men boeken maken ſouw.
Wiens lof ſijn eygen tongh deed al de werelt hooren.
De dichters van ſijn tijt dit gaande in haar beſpooren,
Die bromden over luyt met vaarſen rijk van ſtof
't Beroemde *Romen* door dees Keyſers Suſters lof,
Soo dat de naaſaat aan haar daden moet gedenkken.
Als eer 't vermetel hayr der Gotten ſocht te krenkken,
Verſterkt met wetenſchap de Tyburrijke ſtadt
Waar in dat *Placida* als *Pallas* ſelver ſat,
Heeft het door haar beleyt van Romen moeten wijken.
Atulphe wie deed uw, dat ghy de vlagh moſt ſtrijken?
't Roer leggen in de ly, dat met uw ſcha en ſchand?
Eens vrouws vernuft en't hart dat voor haar vaderland.
Beroemde vrouwen uw ſy lof, om 't gauwe raaden.
't Verhaal van Romen ſtaakt, en ſiet op onſe daden.
Licht vindmen die niet min in raad, in daad, en moet
Dees voor verhaaldẽ hier, een ſtroo breet geeft te goet.
Kathrijn van Limpen liet de vlagh me dapper weyen
Die als een *Amaſon* de wervel ſoo gingh drayen
Dat *Vtrecht* noch beooght op deſen dagh haar daad,
Aanſchouwend Vredenburg dat noch ontmantelt ſtaat,
Wan-

Wanneerse sagh 't geweld de reden wilden dwingen.
Manhafte Kanna, seght, wat sal ik van uw singen
Van uw, die trok voor aan een Fred'rijk te gemoet
Die door wraak aangepord steets dorst na 'tharte bloet
Van *Haarlems* Burgerlien, trouhartigh goedertierigh;
Niet anders dan dat ik in konst en yver vierigh
U steets gedenkken sal, om dat mijn pen verslapt,
En ghy na hooger lof, als ik uw geef, nu stapt.
't Blijkt dan dat wetenschap in't breyn der vrouwen nestē
Met reden, want natuur in 't haar soo konstigh mesten
Als sy door dartelheyd sach 't vrouwelijk geslacht
Soo aardigh van *Iupijn* als mannen voort gebracht,
Dit heeft *Elizabet* van Engelandt doen blijken
Waar by dat selden man sich oyt dorst vergelijken,
Dees in verscheyden taal is soo geleert geweest
Als men oyt van een vrouw of wijse dochters leest,
Hier by sachtsinnigh, en mewarigh noch by desen,
Als wy van *Egmond*, en van *Borst len* bayde lesen,
TweeGraven groot van moed die door lust en practijk
Verand'renwilden 't volk, als meed haar Koninghrijk,
Die zy schoon datse laghen in 't verraad verdronkken
Medoogentlijk nochtans het leven heeft geschonkken.
Sy banden dese twee uyt 't eed le Engelandt.
Wel dan te recht gelooft het vrouwelijk verstandt
Waar

Waar in blijkt ſulk een ziel die haar noyt en vervaare,
Om ſtorm of om tempeeſt, in 't midde van de baare,
En 'tgeẽ noch meerder is; noyt ſchroom dẽ bleke dood.
De vrouw uyt ware liefd haer ſelver brenght in nood,
Springt midden in de vlam, en laat haar mee verbranden.
Ons Euw te reght ons leert hoe kloek dat de verſtanden
Self in veel droefheyd zijn, in kommer en in ſmart.
Wanneer dan alſſe ſagh wel eer haar eygen hart
Verdronkken in de Zee ſoo ſtorten ſy haar tranen
Maar voor een ogenblik, en ging haar daar van ſpanen
Kloeckmoedig, daar by me volſtandig dempt haer rou
Als immer man ſou doen ſo deed dees Konings vrou;
Dees waarde Koningin die ons voor-beeld ſal weſen
Van alle manlykheyd, en eeuwigh zijn gepreſen.
Al wierd haar tweede ſoon gevangen in den ſlagh
En deſe voor haer ooghe noch wech voeren ſagh,
So droegh ſy 't leet geduld, docht 't ſal ten laetſten enden.
Beroemde Koningin waar ik mijn dicht ſal ſenden
Daar ſult ghy zijn gelooft: maar van mijn zijn gekroont
Met *Mirtha* en *Cypres* noch na de dood beloont,
Hier by ſoo vind'mer meer met lauwer lof beſteken
Wien eer Apoll' verſelde aan de Caſtalis beken,
Al waer hy haar beſproeyd met 'tnat het geen het paard
Deed vloeyen als een bron uyt roſſen en uyt aard.

Hier

Hier van was *Saspho* ſelf, wiens ſanghen wy noch vieren
Praxillis die het graf van *Mirons* ſoon gingh cieren
So konſtigh, dat *Homeer* waar hy in 't leven was
Sou als verwondert ſtaan hy ſulk' een graf-ſchrift las.
De Goon die 't Hollants diep met vlooghelen berennen
Met ved'ren van de wind, wat ſult ghy nu bekennen
Dat elders Landſchap ſy ſo preus, ſo machtigh rijk
Van poëſy alſt ons ? o! neen, 't heeft gheen ghelijk :
Want *Latium* nu ſuft, en ſtaat ghelijk verwondert
Om dat op het Toneel des *Amſtels* heeft gedondert
Met vaarſen *Vondel*, me die edelen *Fonteyn*,
Noch der poëten *Hoofd*, het *Hoofd* ſeer ongemeyn
Wiens wijſheyd overtreft de tref'lijkſt van hun allen.
Eerwaarde *Cats* wat heeft het volk een wel ghevallen
In uwe vloeyendheyd ſeer licht om te verſtaan,
Wat nu van *Hugo*, *Heyns*, en van ons *Weſterbaan*?
Niet, dan dat ik beken mijn ſwakheyd, om te ſeggen.
Ik ſwijg dan deſer lof, die ik niet uyt kan leggen
Mits ik in hun beſpeur een Hemelyke geeſt
Die licht in geen Poët voor deſen is geweeſt.
Dus ver van 't ſpoor gedwaald, nu weer na rechte wegen
Hoe prachtigh en verrijkt ſtaat *Holland* met haar ſegen
Dat is der *Muſen* rey, meer als oyt Landſchap deed.
God'lijke *Nymphjens* die uw tyd dan wel beſteed

So daar den *Amſtel* vloed, en lickt u aerde ſchanſen
Oft daar waar *Vtrecht* bralt met toornen en met tranſen
Als immer Koninck-rijck lof moet u ſo langh ſijn,
Als 't aard'rijk word verlicht door 's Hemels ſonne-ſchijn.
Lof om dat ghy aan ons ſodanighe meede deelden;
Waer me de wereld en de Hemel ſelver ſpeelden:
Als *Anna Roemers* kind, d' eerbare *Teſſel-ſchaa*,
Die in der Reden-konſt *Minervam* ſelfs treet naa.
Mits haare menſch'lijckheyd tracht na der Goden daden
Eerwaade *Scheur-mans* die den Hemel vol ghenaden
Ver-rijkt heeft en wiens deuchd blinckt boven het chriſtal
Wat roem, wat lof en eer ik u doch geven ſal?
Daar '*t Wilden-burgh* me pronckt, al waar de ſang Goddinnen,
Syn weder op gherecht en nieuwe glorie winnen.
De *Goter* die pocht me end' 't bergh-rijk Switſer-land
Van *Anna* van *Boizel*, *Agrippa* van haer *Palland*
Die bay door reden-konſt ſo hoogh hier ſijn verheven
Als immer mannen waar veel roems is afgheſchreven.
Wat ſingh ik van het hoogh? ik blijf in mijn geveſt
Al waar 't al over-vloeyd, en daar kan ikſe beſt.
t' Is *Koymans* hoocgſte luſt diem' om haar wakkre ſinnen
En deuchden menigh werf moet als een *Nymph* beminnen.
Op wiens ghepronckt Outaer haar lof nu word bereyd
In alle dienſt-baerheyd van 't volk is toe gheſeyd.

Ia

'Ja ſo waart Pallas quam om eens met dees te werkken
De fijne *Arachni* draat, hoe *Pluto* vol op merkken
  Proſerpina ontſchaakt voord' haar na *Acharon*
  Ik loof dat *Pallas* ſelfs dees eer gaf d' Amſtel Son
Die ſo uyt-muntend brald, in 't koſt'le naals borduren
Dat *Iupyn* haar ſo wel ſoud' als *Æuroop* wegh vuren
  Om dat hy als verdolt ſou op haar hand-werk ſijn,
  Haar handewerk ik ſegh, waar 't ſteets de Sonne-ſchijn.
De grootſte ende eelſt, uyt Koningh ſtam gheſprooten
Heeft van *Minerva* ſelf dees eed'le konſt ghenooten
  Als ſijnde haar voedſter kind, dus men wel ſeggen mach
  Dat men noyt dierghelijke werk op d'aarden ſach.
Haar Suſter heeft haar tijd hier in als ſy verſleten
Wiens deughden ik verſwijgh als ſijnde onghemeten
  Vermits men op dit ronden haar ſchelijk niet vind
  Die nevens deſe pronk *Minervaas* konſt bemind.
Wat ſal ik van mijn Nicht, mijn waarde Nicht verhaalen
Maria van der Heyde diet aardighſt uyt koſt maalen
  Op 't effens glat ſatijn, ſo dat geen ſchilderij
  Hoe konſtigh afgemaald, haar konſte gongh voorbij.
Kathrina poppens hoe ſoude ik uw lof verſwijgen
Uw lof die ik nu ſie tot aan de wolke ſtijgen
  Waar *Iuno* de Goddin met al haer Hemelien
  U komen waarde vrou alle eere kranſjens bien,

Waarna het geeſt'lyk hoofd' Keur kolen op ging letten,
De Brandenburgſche Vorſt ontfonkkert 'me door hetten
Ja ſo dat al wat ſy van hem begeert verkrijght,
De Nieuwen-burchſche vorſt haar glorye niet verſwijght
Als hy een yder Prins haar hand-werck gaat vertoonen
'tGheen hy met ſchroeven deed' en ketens twee beloonen,
En and're giften meer die ik niet noemen kan
Om datſe overtrof in konſt de kloekſte man.
Mijn oogen ſouden voor het konſtig ſteken ſtaaren
Van *Maagdalena Pas* (wiens geeſt te mets moſt vaaren
Oft anders koſt niet ſijn ſy ſullickx bracht ten toon,
In 't rijk daar *Pallas* woont dat is in *Iupyns* troon,
Op koper, ſilver plaat: dees is te dra genoomen
Van 't aard'ryk hooge God! waar om doch ſulk een vroomen
En onbeſmetten ziel ſo rad ons afgehaalt?
Dees waarde dochter heeft *Ovidium* gemaalt
So konſtigh dat ik meen dat noit konſt hand yets ſtiere
Sal, als ſy heeft gedaan, ô Dochter vol maniere,
Vol alle wetenſchap, den Hemel lacht u toe
En wy en ſijn u niet, veel min uw conſten moe,
Die by ons ruſten, maar ghy in die Hemels zalen.
Nu wil ik hier by me de pronkſelen verhalen
Die 't groot *Italien* als Moeder heeft geteeld
Gentile de Florence wat hebt ghy uyt ghebeeld

Een

Een wonderlijk tafreel, niet minder dan het leven.
O *Sophonisba!* wat voor eer is u ghegeven
Die 't alles overwon in wijſheyd en in conſt?
Een lof onſterffelyk, daar by op d' aard de gonſt
Van Room, en dat noch meer van alle wyſe lieden.
Parijs laat uyt haar ſchoot de glorye nimmer vlieden
Maar ſoek die vlytelijk voor haar te waren wel
Als 't blykt op deeſe dagh dat aan Me-vrou *Brunel*
Die om haar groote conſt en zedicheyt van weſen
Is om het Koninckx hof, en door het land gepreſen.
Wat Brabant heeft geteeld toont *Barbar van den Broek*
Die 't aardighſt ſtak wel eer, en ſchilderden op doek:
So dat elk Konſtenaar verwondert ſtond in 't ſpreken
Vermits ſy naderden *Apel* in ſek're ſtreken?
Waar over u ſy lof *Antwarpens* eere roos
In 't gouwe Lelie hoff de dochter was van *Bois*,
Die ſoo uyt-muntend wrocht dat al de Eede-lieden
Noch heden op den dach haar ruſt plaas eere bieden
En ſijn bedroeft dat ſo een *Phœnix* uyt haar ſchoot
Ontydigh is verruckt door 't wille van de doot.
Nu langh genoech door ſneen de zee met dees myn zeylen
Al langh genoech gepeyld na 't geen is niet te peylen,
Mits 't eedel vrouwe-koor ſo machtig is verſien
In deughd, en wetenſchap, als immer die gebien

 En

En ſitten aan het roer om 't ſchip ſeer wel te ſtueren,
Cornelia de Vos gebaart in *Antwarps* mueren
Helpt my nu ſtuyren 't ſchi p, in een geruſte ree,
Vermits ik 't vaaren loof ben van dees groote zee.
Stuer water *Nimphjens* me mijn ſchip ik bid ter landen
Verſoekt doch aan *Neptuyn* dat hy het niet doet ſtranden
Op dat ik na mijn reys meer mael dees zee beſeyl
Tot ſtichting van de lien, der Iuffren zielens heyl.

K. II. A.

SI quis lector adest, tenuis cui grata poësis,
Cuique arridet opus, tale quod ære nitet.
Non mihi proposui Mavortia gesta referre,
Talia non cunctis grata futura puto.
In varijs tabulis varias demonstro figuras,
Naturæque meo carmine dona cano.
Versibus hisce meis incognita mascula virtus,
Quam depinxerunt tempora prisca satis.
Quis nam quæso datur, qui insignia dona faventis
Tantum annexa viris Palladis esse putet?
Cantare eximias virtutes ingeniumque
Fæminei sexus gloria major erit.
Non solum externæ laudes deprædico formæ
(Sic palmam sexus præripit inferior)
Ast animi dotes, facundæ donaque linguæ,
Ingenij vires, ac data Sceptra sono.
Si labor iste placet, forsan meliora sequentur
Hæc dum prodibunt. Lector amice Vale.

Adjecit.
Crispinus Passeus.

SILVIA.

MA chere Amarillis, puis que Phœbus ce couche,
Il est bien desia temps, que mes moutons je touche,
Affin de les mener, car je voy que la nuict
S'avance, & que le jour desia plus ne luict.

AMARILLIS

Ma chere Silvia, arreste, un peu t'arreste,
I'ay reserve encor pour toy ma chansonnette,
Qui est un air nouveau, les filles de la cour:
A la mode que suit, & qu'on tient tout le jour.

SILVIA.

Chantes tout haut, chant ma douce & belle amie
Que j'aprenne le chant, ma chere je te prie
Tandis que je fais un boucquet de ses fleurs.
Que l'aurore aujourduy a baigne de ses pleurs.

AMARILLIS.

C'est une chansonnette, & un air fait pour rire,
Ie mesme les ay veu, & aussi oui dire,
Lors que je fus ces jours avec nostre garson
Au marche, je le vis, presque en nostre façon.

SILVIA.

TOef soete Silvia, terwijl wy t'samen weyden
In't dicht belommert bosch, eer datwe moetẽ scheydẽ,
Soo bid ick dat'ge hier uw stem eens hooren laet,
Koom hier, ick heb wat nieuws, dat zoet en aerdigh gaet.

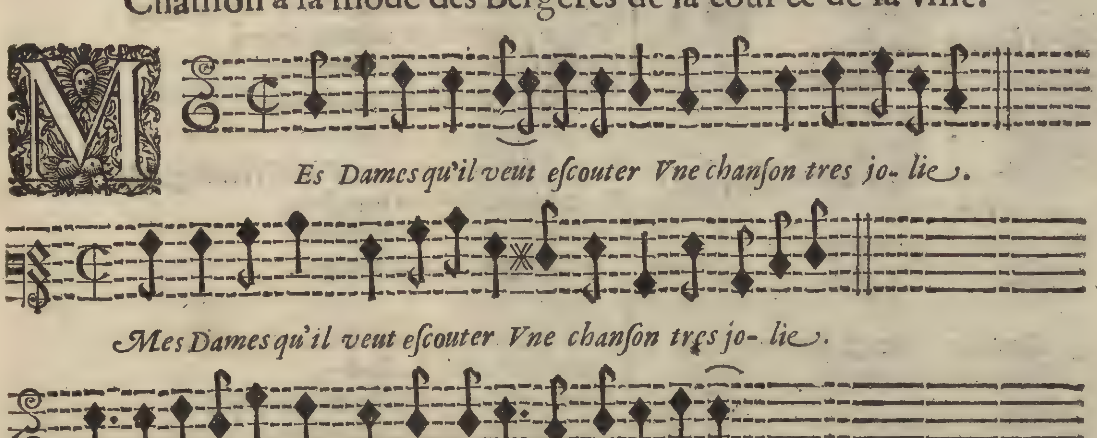
Ick was met Coridon nu lest in stee getegen
Met Boter, Kaes en Melck, doen heb ick dit gekregen,
't Is hoe de Iuffers haer nu hebben toegestelt
Ten Hoof, sy gaen ghelijck Boerinnen op het velt.

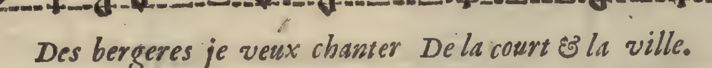
AMARILLIS.

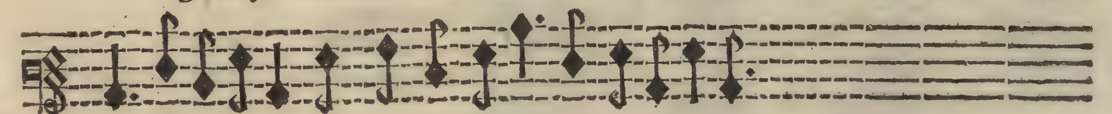
Wel Silvia, begin dit lietjen eens te quelen,
Ey lieven! nu hef op, ick sal'er onder spelen
Soo ick de voys maer kan, nu vaerdigh eens begind,
Terwijl Amintha hier voor u een kransjen wind.

Wel seper, dat komt braef, wat mach het Hof beginnen?
Heeft nu het Iufferschap behagen aen Boerinnen?
Dan doch waer vraegh ick naer, 't is immers oogen-schijn,
Soo sullen wy op 't landt ten lesten Adel zijn.

Chanſon a la mode des Bergeres de la cour & de la ville.

Des bergeres je veux chanter De la court & la ville.

Geſangh van de Mode der Hoofſche en Steedtſche HERDERINNEN.

EY hoort doch eens een ſoet verhael,
Dat ick u voor ſal ſinghen,
Hoe nu de Ioffren altemael
Zich kle'en als Harderinnen.

2: *Elles ſe parent d'un Chapeau*
Avec vn beau pannache,
Qui eſt retrouſſé d'un neu beau
Ou d'uue belle attache.

3. *Elles portent cheveux pendants*
Et en ondes friſees,
Qui leur viſages maintenants
Les fait ainſi qu' Ange parees.

4. *La hongerline eſt leur maintien*
Qui eſt devant ouverte,
Du petit velours ou ſatin,
Leur poitrinne eſt couverte.

5. *D'un fin creſpe par ou on voit*
Les doux teſtins paroiſtre,
Et la au deſſous on ſouloit,
La blancheur recognoiſtre.

6. *Elles ont un riche cordon*
Autour du corps liée,
De ſoye ou bien à leur façon
En roſes bien pliee,

2. Sy draegen oock een ſtrooyen Hoet,
Waer op een pluym moet ſwieren,
En ſoo oock gaet dit dertel goet
Haer Werrelts hooft vercieren.

3. Sy gaen oock mee' heel vremt gehult
Haer blonde hayren hanghen,
Al ſwaderende ſoet ghekrult,
Op haer ghebloosde wangen.

4. Sy draegen oock een ongerlijn
Dat voor is uyt gheſneden,
Haer borſtjens toont in witte ſchijn,
Die 't dunne flours bekleeden.

5. Sy toonen noch tot haer gherijf
Die cierlijck is ghebonden,
Een gordel om' er teere lijf
By haer tot pronck ghevonden.

6. Een rock te kort noch niet te lanck
Vertoont haer rappe leden
Wanneerſe met een fluxſe ganck
Seer aerdich ſett'n haer treden.

Sy

7. *De rouge ou bien de cramoſin*
Noblement ſont chauſees
Et d'un beau nœud d'carnadin,
Leur chauſſure eſt pareé.

8. *Ici on voit bien la façon,*
Et l'habit des Bergeres
Qu'elles portent à la maiſon
Aux champs & aux bruieres.

9. *Clairement ici on peut voir*
Quelle Damme peut eſtre
De meſme comme en un miroir
Vne fille champeſtre.

10. *Ainſi la fille d'un Berger*
Peut ſe faire une Damme,
Venant a ſe bien marier,
Et anoblir ſa flamme.

7. Sy kouſen van root Karmoſyn
En Schoen' met rooſen dragen,
En mee met Goudt en Paerlen fyn
Gepronckt naer haer behaghen.

8. Dus wort dees mode nu gebruyckt
By veele groote Vrouwen
Wanneer als de Lent ontluyckt
Sich opper Speel-hof houwen.

9. Sy kleeden ſich nu in de Lent
Wel met Boerinnen kleeren
Want dier van was onbekent
Kan zeggen z' iſt in zeden.

10. Dus ſou niet een Land-mans kind
Tot Iuffer zijn verheven
Als ſy maer die gewoonte mind
En Edel is van leven.

Le

Le Sphinx parle au Berger.

Qui t'a faict si hardi que d'oser entreprendre
D'expliquer mon enigme, & de declarer tout
Ne scais tu pas encor quel supplice doit attendre
Celuy qui ne peut pas envenir bien à bout.

Berger de ce haut mont coupé en precipices,
Ie fay tomber en bas en cent mille morceaux
Ceux qui veulent ouvrir mes vers, quoyque novices
Et qui viennent icy, s'apprester leurs tombeaux.

Le Berger respond au Sphinx.

Sphinx *celuy qui penetre au travers de la feinte*
Pour tirer le rideau sans jamais tressaillir
Et c'est ce qui m'a fait venir icy sans crainte
Pour expliquer le sens de tes vers sans paslir.

Lis attentivement les lettres capitales
En Grec ou en Latin, ou bien à reculons
Et tu auras le sens des choses principales
Des bergères, pays, ville, enseignes & noms.

Sphinx sprekende tot den Herder.

HOe kentghe u dus stout wat doet u onder-winden
't Verborgen en geheym der naemen uyt te vinden;
Soo veer ghy hier in mist, soo maeckt u tot een straff
De dood, dien rust, ghy graeft maer blindelingh uw graff.

Want wie nieus-gierich soeckt de gront hier of te weten,
En raed hy 't raedsel niet, zoo word hy stracx ghesmeten,
Door my, van desen bergh: dies siet wel watt'r staet
In desen raedzel brief, eer datghe veerder gaet.

De Herder tot Sphinx.

Vervaerlijck monster, rust, ja *Sphinx* ick sal het waeghen
U drieghen acht ick niet, noch pas niet op de slaeghen
Van u verbysterd doen 't is lichtlijck aen te gaen
Voor die Latijn of Griecx of Fransche spraeck verstaen.

Spel al de naemen maer van achteren, of van voren
Laet kleyne lett'ren staen, siet waerze zijn geboren,
En let wel wat men aen de uyt hangh-borden zeyt
Soo sijn de raetzelen volkomen uytgheleyt.

Berger tirant tes noms
des villes & pais
Des lettres que tu vois
dis moy quel est l'avis
Spelt de naem vā
lant off Stadt Wt
hoofftletters wat is dat

Chauw lieber Leser aen wasz ich dir hie thu geben
Frawen von hohen standt / sehr artig nach dem leben/
Gar kunstreich abgebilt als schäffrin dressiert/
Auffs köstlichst angethan / auffs herrlichste geziert
Ihr leiber schön gestalt / ihr Himlische gesichter
Ich dir fur aughen stell / vndt mach dich hier zum richter
Doch vrtheill nicht zu schnell / halt masz das rath ich dir
Damit dich nicht ergreif Sphinx das dryfachte thier
Vndt für dein vrtheill shlecht bekomst zwey lange ohren/
Gleich wie Apollo gab Midas dem grossen doren/
Doch wen du wissen wilt / welch yede Junckfraw sey
Gib achtungh dan alsbalt auff dyse stucken drey/
Der grosse buchstab erst zeigt ihren edlen Nham
Das zeichen ihrs stants vndt auch woher sie kam
Du aber müst zue vör Latijn vnd Griech sz verstehen
Francösish auch dabey / sunst kanstu nicht bestehen.

C. de Pas.

Ein fuhr allen.

Benevoli lettori, amici di pittura
E voi chi la vezzosa bramata Poesia
Non fate qui leggiera, vene prego, censura
Anzi ne giudicate con tutta cortesia.
Questi miei ritratti vestit' in pastorale
Son' donne tutte, è pur grandissime nel mondo
Di me con tempo molt' è fatica ricolte
Si pel' bellezza, si per lor parlar facondo
E'n questa guisa poi tutte trasfigurate:
Ma dritto queste null' mai cognoscer' potrà
Senz' il Græco, Frances' è la lingua Latina:
Quì sapra nulla chi queste lingue non sa,
Da poi bisogna ch' in leggendo non festina
Ma pigli in primo luogo la lettra capitale
Comminciando al fin, per ben pronuntiare
Li nomi delle donne, è in questa maniera
Ciascuno potrà senz' affanno trovare
Quel ch' il ritratto vuol sottilment' accennare.

